

HRA NA DĚŠŤ

ZDENĚK KRIEBEL



Je to bubeník?

Když přijede, město zavírá okna. Lidé nerozumějí bubeníkovi. Bubnuje drobounkými paličkami na bubínky kaluží. Paličky se jen kmitají. Bubnuje na výkladní skříně. Bubnuje na římsy a na kapoty aut, až se práší. Na deštníky a na širáky muchomůrek. Bubnuje na velikánské ucho lopuchu a žabky začínají skákat. Bubnuje na všechno, nač přijde! Všechny náprstky jsou podřobané jeho drobnými paličkami. Na plech bubnuje nejraději. Žádný hráč nedokáže tak rychlé a podivuhodné rytmy.

Je to sklenář?

Má hrkavou káru. Zasklí kdekou kaluž. Zasklí i to, co se nezasklívá, a pracuje rychle. Když skončí svou práci, zanechá za sebou skleněné město. Dívky opatrně tančí, aby nešláply do zrcadel, ve kterých stojí na hlavě skleněné město. Je to sklenář - a je to sklenář!

Je to podomní prodavač?

Chodí od ulice k ulici, od domu k domu. Z košíku na břicho mu visí nylonové tkanice až na zem. A jedna pentle. Je z modrých, zelených, fialových a červených proužků. Ta ale není na prodej. Tu má jen tak. Prodává parku zrcátka a ptáky, kteří se za ním rozezpívají, když odchází.

Je to prodavač - a je to prodavač!

Je to architekt?

Cože udělal? Píše se o tom ve všech světových novinách! Jediným obloukem překlenul hory a doly! Jaký železniční most z jednoho konce světa na druhý! Je celý ze sedmibarevného betonu. Co chvíli po něm hřmí v dáli vlak. Po tom mostě by měly jezdit děti z obou konců světa a navštěvovat se. Žádný architekt neumí takový vzdušný most. Škoda ho, škoda. Vzala ho voda.

Je to architekt - a je to architekt!

Je to nestyda?

Načernil nám nakonec patník v koutě domovních vrat, nebo nenačernil nám patník u domovních vrat? A na podezdívce - kdo zanechal mapu mokrého světadílu? Nakonec mrholí tak drobounce, jako když lulají mušky.

Je to děšť.

(Za oknem laterna magika)

DAISY MRÁZKOVÁ

Auto z pralesa

Bylo jedno město velice krásné, velice nové, velice skleněné, velice železobetonové.

A domy byly vysoké a bílé jako kostky cukru.

A všechno bylo z umělé hmoty a omývatelné a každý měl silikonové ponožky a fotoaparát, a každý měl skútr a tranzistor, a každý měl auto a ledničku a televizor. Měli tolik práce... Starali se o Věci. Všichni od rána do večera pracovali, aby měli dost Věcí.

A jednou se stalo, co se nemělo stát: Městem projíždělo nákladní auto, asi bylo zdaleka, odněkud z pralesa, a na tom autě byly naložené předlouhé a přeširoké mohutné kmeny poražených stromů... Musely to být staré stromy, sice by nebyly narostly do takové délky a šířky... A na těch kmenech, jak tak ležely spoutané řetězem jako svazek obrovitých prutů, byla tlustá kůra, voňavá, rezavá, rozpraskaná... A z té kůry visely šedomodré lišejníky jako dlouhé vousy, a kdo tu kůru viděl, musel si vzpomenout na vysoké kopce a hluboké lesy a vítr a sněhové bouřky a vánice, a musel si vzpomenout na poupátka skrytě pučící na jaře, a musel myslet na malá zelená místa mezi mechem a kapradím a na vyprahlé, sluncem horké růžové jehličí...

A možná že v té kůře ještě seděli lesní broučkové a můrky, ano, to je možné, ba jisté... Seděli tam a vezli se městem a jejich křehounká barevná křídla byla složena na různý způsob.

A jak tak to auto tím městem projíždělo, lidé viděli, co se na něm veze, dívali se a zapomínali na tranzistory a skútry a grily a mixéry a gramorádia a magnetofony, zapomínali na to všechno a vzpomněli si na bzúčení modré vážky a na vůni pryskyřice a na otisky srnčích kopýtek a na záření rosy a na střízlíčka, který se tiše proletuje v křoví.

A otáčeli se za autem a šli pomaloučku za ním jako přičarování, a šli a utíkali, všichni utíkali za autem, až utekli z města, utekli z města ven, poztráceli své taštičky ze silonu, povyzouvali opánky z pěnové gumy, utekli do lesů k zeleným můrkám a k malým čirým studánkám a k modrým hořcům a tajemným plavuním.

A udělali si ohničky,
nalámali suché větve a udělali ohničky,
malé řeřavé ohně,
ze kterých stoupal bílý kouř do tmy,
a všechno bylo jejich,
oheň a vzduch a hvězdy a tma,
a ticho a hlína a rosa a písek,
a vítr a slunce a listí a kouř,
všecko to bylo zase jejich.

DAISY MRÁZKOVÁ

Co je to proti pomněnkám

Byl jeden pramínek a ten pramenil ze země nad Pustou Kamenicí uprostřed kopců, uprostřed lesa, uprostřed mechu, uprostřed jehličí. Udělal si ve zlatém písečku studánku jako dlaň a pomalounku se v ní otáčel. Nikdo o tom nevěděl, jen ptáček Budníček do něho chodil pít. Budníček si vždycky ráno stoupl na písek a nabral kapku vody do zobáčku a pak se chvíli díval nahoru, zatímco mu voda stékala do hrdla. Pomněnky rostly okolo. Bylo to nejhezčí místo na světě, ale to pramínek nevěděl. Jak by to také mohl vědět?

Pramínek se těšil pryč.

„Počkej, pod lesem," sliboval mu Budníček. „Uvidíš louku, chalupu, děti si přijdou namáčet proutky..."

„Chci to!" vykřikl pramínek a plynul přes kamínky do lesa. Těšil se na všechno.

Propletl se mechem, tůnkami, najednou byl z lesa venku. Viděl louku, hloupá žlutá housátka do něho naskákala jedno po druhém. Houpal je mezi trávou. Přišlo dítě v košilce a namáčelo si v něm proutek. Budníček letěl nad ním.

„Jen počkej dál," sliboval. „Protečeš kamením, připlave do tebe pstruh!"

„Co to je," hlesl pramínek.

„Uvidíš."

„Tak honem!"

A horempádem se hrnul přes kamení a bublal horlivě. Byl zvědavý na pstruha.

A tu ho potkal. Čiperná, stříbrná, barevně kropenatá rybička.

Pstruh klidně táhl proti proudu a držel se ve stínu. Občas se nehnutě zastavil a rozhlížel se pronikavým zlatým očkem. Pramínek si ho prohlížel.

„Tady je báječně," řekl pstruh. „Měl jsem dlouhou cestu, ale stála za to!"

A vyprávěl o řece, mostech, lodích, o tajemných temných mořských hlubinách.

„Honem, honem!" křičel pramínek a pádil přes splavy a kolem cest dál a dál.

Budníček už nad ním neletěl. Budníček se vrátil do svého lesa.

A tak tekli potůček sám. Stýskalo se mu, ale řekl si, - jsem už velký! A rozhlížel se po kopcích a zahradách a byl čím dál větší.

Už znal lávky, už znal mlýny, už znal lodě, už znal města.

Města se mu nelíbila. Slyšel pod mosty a na nábřeží vyprávět o kalné řece.

„Jakápak pořád kalná řeka? Copak není vidět, že JÁ jsem pramínek z Pusté Kamenice?" křičel pramínek. „Jsem čistý a stříbrný. Budníček by vám to vysvětlil. Budníček mne zná. Co se do mne přimíchalo, za to já nemohu, s tím já nemám nic společného..."

Ale kalná žlutá řeka se valila dál.

A bylo tu moře. Slané, ohromné.

„Já jsem pramínek z Pusté Kamenice!" vykřikl pramínek a vložil se do té spousty vod.

A sůl ho pronikla a pěna ho vzala a vlny silné a mocné ho stáhly daleko na otevřené moře.

Slunce páliho na hladinu, až se celá leskla a oslňovala. Pramínek to nesnesl a změnil se v páru a byl z něho malý bílý mráček na obloze. Než se vzpamatoval, začal ho unášet vítr.

Unášel ho a ukazoval mu všelijaké země. Mráček se díval a trochu se mu stýskalo. Vlastně se mu stýskalo hodně. Vlastně, když se to tak vezme, nikdy nezapomněl na Budníčka.

Copak by Budníček řekl teď? myslil si.

Vítr ho nesl nad horami.

„Dívej se!" cloumal s ním. „Tady vidíš nejvyšší horu světa!"

A opravdu tam byla nejvyšší hora světa. Byla strašná. Mrá-

ček si ji dobře prohlížel, jak tak plul kolem ní. Vzpomínal přitom na jednu stráň s pomněnkami.

„Vidíš, sem já si lítám každou chvíli," honosil se vítr.

„Hm," řekl mráček, „poslyš, větre, což kdybys mne zanesl..."

Ale vítr mu nedal domluvit.

„Teď to vezmem přes Afriku, ať něco vidíš!"

A fičel ohromnou rychlostí nad horkým pískem a skálami. Vletěl do pralesa a rozhoupal stromy a rozvlnil vysokou stepní travu. Dokonce si pohladil žlutého číhajícího lva, který se tam krčil za skalkou, a rozevlál jeho drsnou hřívu. Ze se nebál!

„Viděls?" chlubil se.

„I viděl, viděl," broukal mráček, ale myslel si: Jestlipak není takový Budníček lepší?

A vítr už zase přes oceán a už svištěl nad Amerikou a pořád něco:

„Vidíš Ohňovou zemi? Vidíš Amazonku? Vidíš Mexiko?"

„Vidím, vidím," mumlal mráček. „Moc hezké, ale zanes mne, prosím, nad Pustou Kamenici, na lesní stráň nad poslední chalupou. Mám tam přítele Budníčka..."

„Dobrá, dobrá, nestarej se," bručel vítr. „Kdepak to máš, tu Kamenici?"

„To je v Čechách, takhle vpravo, víš..."

Vítr si honem nemohl vzpomenout, kde jsou Čechy. Zatočil se zuřivě nad Kordillerami a zpřeházel písek okolo Mississippi, a když s tím byl hotov, povídal znova:

„Tak kdepak to máme, ty tvoje Čechy?"

Mráček vysvětloval:

„To se musí zase přes moře, a pak už ti řeknu. Je to taková malá země uprostřed kopců, samé lesy a květiny..."

Podívejme se, myslel si vítr.

„Nejhezčí ze všech," dodal ještě mráček pro přesnost.

A tak letěl vítr zase přes moře.

Rozehnal se hodně, rozehnal se moc. A tak když uviděl hory, byly to hory celé zasněžené.

„Zdá se, že jsme někde jinde."

„Ty jsi ale nešika, větre! Nemůžeš dát pozor? Vždyť ti to říkám česky: malá země, lesy kolem dokola!"

Vítr jen vzdychl a otočil na jih. Zase musely zabloudit, protože viděly malé hezké želvičky, jak si hrají v písku.

„Vidíš želvičky?" ukazoval vítr, aby zamluvil své bloudění. „Vidíš, jak jsou hezké?"

„Ano, ale co je to proti pomněnkám!" zabědoval mráček a mnoho nechybělo a byl by se dal do pláče a to by byl jeho konec.

Vítr viděl, že jde do tuhého.

„Počkej, zkusíme to tudyhle," pravil konejšivě. A rozběhl se huňiiiiiiiii přes Alpy, a fjúúúúúúúú! přes Šumavu, a už byl v Čechách.

„Tak, a teď kdybys laskavě zahrnul trochu vpravo," žádal mráček.

Vítr tedy zahrnul trochu vpravo.

„A teď kdybys laskavě zpomalil!"

A vítr zpomalil a bylo pěkně vidět. Černé lesy a pole a potůčky a děti skákající po cestách - všecko bylo pěkně vidět.

Mráček se díval a díval.

A tu najednou uviděl pod sebou známou loučku a chalupu a lesní stráň.

„TADY TO JE!" vykřikl, a vítr ho nesl dolů a pomalounku províval strání, aby mráček měl čas usadit se v malinkých kapkách na lístcích trávy, na mechu, na kapradí, na jelením skoku, na pámbíčkových vousech, na pomněnkách, na slídou se třpytících kamenech. Našel si svůj pramínek a posedal na všech jeho zrníčkách písku. Nespal štěstím celou noc, a když druhý den slunce vyšlo a Budníček přišel pít, zářila rosa kolem stříbrně, jasně, šťastně, slavnostně... jako každé ráno.

Dvanáctý havrani sněm

FRANTIŠEK NEPIL

Dvanáctý havrani sněm se konává, když je krajina pod sněhem. V prosinci. Prvních jedenáct sněmů bývá od října do listopadu. V říjnu a listopadu se havrani slétávají a usnášejí se, jak s tím sněhem zatočí. Jak zatočí s celou zimou.

Nemohou se však nikdy dohodnout, jestli nechají napadnout sníh, anebo jestli ne. Jedni havrani tvrdí, že kdyby se nepřipustilo, aby sníh vůbec napadl, bylo by to nejsnadnější. Jakmile by začalo svítit sluníčko, ohřálo by zemi a začala by se zelenat tráva. Rostla by rychle, protože by ji sníh nestudil. A jakmile se začne zelenat tráva, je jaro za dveřmi. Zima by přišla úplně ke zrušení.

Druzí havrani jsou však spíš pro to, nechat sníh napadnout. Bývají ho plná oblaka, a dokud se nevysněží, nemůže sluníčko kvůli nim ani vysvitnout. Když prý napadá všechen sníh na zem, je po oblacích. Vyjasní se a slunce může hřát. Pak by se sníh už jenom sklídl, a jakmile by bylo po sněhu, mohlo by začít jaro. A sklídit by šel rychle, kdyby na to šli všichni havrani. Havranů je přece k nespočítání- jen kdyby se žádný neulejval!

Takhle se havrani prou na sněmech po celý říjen a listopad. Pak přijde prosinec a napadne sníh. Napadne a leží. A havrani začnou sněmovat nanovo. Usadí se v koruně topolů či dubů a začnou se dohadovat, z které strany s tím sklízením sněhu začít. Jestli spíš v polích, nebo v lukách. Anebo u lesa, či u řeky. Zda ho sklízet spíš do kopce, nebo z kopce. Jestli začít všichni na jednom místě, nebo každý na svém. A zda začít hned.

Občas se totiž všichni zvednou a letí se podívat do oblak, jestli je nahoře ještě nějaký sníh. Aby nezačali se sklízením a nenapadl jim nový. To by bylo lepší začít raději až pak.

Tak sněmují a sněmují, a když v tom začnou být jakž takž zajedno, když v tom začínají mít jakž takž jasno, zima přejde. Slunce hřeje, sníh sejde a začne se zelenat tráva.

„Podívejte se, jaro je za dveřmi!“ říkají si pak havrani. „Tu zimu už můžeme klidně pustit z hlavy. Ale napřesrok s ní zatočíme jaksepatří! Vždyť už jsme v tom jakž takž zajedno, a hlavně - máme v tom jakž takž jasno!“

KAPITOLA OSMÁ,
ve které se nemůže dohodnout Anička skřítek
se Slaměným Hubertem o slovo

"Kovárna?" zeptala se udiveně Anička skřítek.

"Kavárna!" odpověděl jí Slaměný Hubert.

"Nikdy jsem neviděla takovou kovárnu."

"Neříkej stále kovárna."

"Jak mám říkat?"

"Kavárna."

"U nás se říká kovárna."

"Kavárna!" trval na svém Slaměný Hubert.

"Tedy kavárna. Avšak kde jsou koně?"

"Koně?" podivil se Slaměný Hubert.

"Když je to kovárna?"

"Jaká kovárna?"

"Tedy kavárna! Už neřeknu podruhé kovárna."

"Proč by tu měli být koně?"

"V naší kovárně-kavárně jsou vždycky koně."

"Sedí snad za stolem?"

"Nikdy. Vždycky stojí nebo leží."

"Dávají si bílou kávu nebo zmrzlinu?"

"Co je zmrzlina?"

"Zmrzlina je zmrzlá věc."

"Například nos?"

"Ach ne, něco zmrzlého, co se jí."

"Sníh? Koně žerou někdy skutečně sníh."

"Zmrzlina je zmrzlá a sladká."

"To tedy ne."

"Nedávají si tedy zmrzlinu?"

"O tom nic nevím. Ostatně, jak by si mohli něco dávat!"

"No, dávat k jídlu!"

"Žerou oves."

"Na talíři nebo v šálku?"

"Z pytlíka!"

"To si také dám!"

"Oves?"

"Bílou kávu v pytlíku."

"V pytlíku je jen černá zrnková káva."

"Černou zrnkovou kávu nepiji. Ale nerozbije kuň zrcadlo?"

"Jaké zrcadlo?"

"V šatně."

"Což je v kovárně..."

"V kavárně!"

"...v kavárně šatna?"

"A jaká šatna!"

"V kovárně-kavárně je měch."

"Jaký měch?"

"Měch na oheň."

"Plotna?"

"Plotna ne!"

"Pijí tam kávu nebo ne?"

"Ano, kovář pije kávu."

"A hosté?"

"Když má kovář hosty, pijí hosté také kávu."

"Kdo je kovář?"

"Ach kovář? Toho dobře znám!"

"Řekněte mi, kdo je kovář."

"Řeknu vám, kdo je kovář."

Tak tedy Anička skřítek řekla Slaměnému Hubertovi, kdo je kovář.

MALÝ PRINC

Antoine de Saint-Exupéry

Bylo to už osmý den, co se mi na poušti porouchal motor, a když jsem poslouchal historii o obchodníkovi, pil jsem poslední kapku ze své zásoby vody.

„Víš," řekl jsem malému princovi, „ty tvé vzpomínky jsou moc hezké, ale já jsem ještě neopravil letadlo, nemám už co pít, a byl bych šťasten, kdybych mohl jít docela pomaloučku ke studánce."

„Moje přítelkyně liška..." řekl mi.

„Človíčku, už nejde o lišku."

„Proč?"

„Protože umřeme žízní..."

Nepochopil, proč jsem tak uvažoval, a odpověděl mi:

„Je dobře, když jsme měli přítele, i když máme umřít. Já jsem hrozně rád, že jsem měl přítelkyni lišku ..."

Neuvědomuje si nebezpečí, řekl jsem si. Nemá nikdy hlad ani žízeň. Stačí mu trochu slunce ...

Ale podíval se na mne a odpověděl na mou myšlenku:

„Mám také žízeň ... hledejme studnu..."

Mávl jsem unaveně rukou: nemá vůbec smysl hledat studnu nazdařbůh v nekonečné poušti. Přesto jsme se dali na cestu.

Když jsme tak kráčeli celé hodiny mlčky, snesla se noc a hvězdy se začaly rozžihat. Viděl jsem je jako ve snu, protože jsem měl ze žízně trochu horečku. Slova malého prince mi tančila v mysli.

„Tak ty máš také žízeň?" ptal jsem se ho.

Ale neodpověděl mi na otázku. Řekl pouze:

„Voda může dělat dobře také srdci..."

Nerozuměl jsem jeho odpovědi, ale mlčel jsem ... Dobře jsem věděl, že se ho nesmím ptát.

Byl unaven. Sedl si. Já jsem si sedl vedle něho. Chvíli mlčel a pak ještě řekl:

„Hvězdy jsou krásné, protože je na nich květina, kterou není vidět..."

„Ano, jistě," řekl jsem a mlčky jsem pozoroval vlny písku ve svitu měsíce.

„Poušť je krásná ...," dodal.

A měl pravdu. Vždycky jsem miloval poušť. Usedneme na pískový přesyp ... Nevidíme nic ... Neslyšíme nic ... A přece něco září v tichu ...

„Poušť je krásná právě tím, že někde skrývá studnu ...," řekl malý princ.

Byl jsem překvapen, že pojednou chápu to tajemné záření písku. Když jsem byl malým chlapcem, bydlil jsem ve starobylém domě a pověst vyprávěla, že tam byl zakopán poklad. Nikdy jej ovšem nikdo nedovedl objevit a snad jej ani nehledal. Ale dodával kouzlo celému tomu domu. Můj dům skrýval ve svých hlubinách tajemství...

„Ano," řekl jsem malému princí, „ať už je to dům, hvězdy nebo poušť, to, co je dělá krásnými, je neviditelné!"

„Jsem rád, že souhlasíš s mou liškou," pravil.

Poněvadž malý princ usínal, vzal jsem ho do náruče a vydal jsem se znovu na cestu. Byl jsem dojat. Měl jsem pocit, jako bych nesl křehký poklad. Zdálo se mi dokonce, že není na Zemi nic křehčího. Ve svitu měsíce jsem pozoroval to bledé čelo, zavřené oči, kadeře chvějící se ve větru a říkal jsem si: Co zde vidím, je jen skořápka. To nejdůležitější je neviditelné ...

A poněvadž se jeho pootevřené rty slabě usmívaly, řekl jsem si také: Co mě na spícím malém princí tolik dojíhá, je jeho věrnost květině, ten obraz růže, který v něm září jako plamínek lampy, i když spí... A tužil jsem, že je ještě křehčí. Lampy musíme dobře chránit: stačí závan větru a lampa zhasne ... ' A jak jsem tak kráčel, objevil jsem na úsvitě studnu.

Ludvík Středa
SKŘIVÁNEK

Šli jsme s Kateřinou městem a na hlavní třídě jsme potkali pána, který si v úzkém černém pouzdře nesl nějaké tajemství. A samozřejmě, Kateřina mě hned tahala za rukáv:

„Co si to ten pán nese v tom hubeném kufříku?"

„Okamžik, optám se..."

Optal jsem se a pán mi řekl, že flétnu.

„Flétnu..." předal jsem odpověď Kateřině a ta se už k pánovi měla, jako by se spolu znali snad dvacet let.

„A nemohl byste mi, pane, něco zahrát, když máte tu flétnu?"

A flétnista se kupodivu vůbec nezdráhal.

„Kdybych věděl co..."

„Třeba skřivánka, jestli ho dovedete..."

„Zkusím to..." řekl, přiložil flétnu ke rtům, zatrylkoval a z flétny vyletěl opravdický skřivánek.

Zatímco Kateřina radostně tleskala a skřivánek se vesele třepetal nad hlavní třídou, kolem flétnisty se shromáždil chumel zvědavců.

„Kde se tady bere skřivánek?"

„A co tady vlastně chce?"

„Skřivánek přece patří do polí a ne do města..." dohadovali se mezi sebou, až někdo z nich vykřikl: „Ten chlapík, lidičky, ten chlapík je kouzelník!"

A všechno se rázem změnilo. Lidičky zapomněli na skřivánka a mysleli už jenom na sebe.

„Když jste ten kouzelník, vykouzlete mi nové šaty!"

„A pro mne televizor!"

„A já bych chtěl zlaté hodinky!"

„Co se zlatými hodinkami? Já potřebuju nákladní auto!"

Lidičky se najednou strkali a překřikovali, ale pán s flétnou jim jejich přání splnit nemohl.

„Kdybyste chtěli bublající potůček, zpěv ptáků, šumění lesa nebo letní vánek, to ještě! Ale nové šaty, televizor, zlaté hodinky ani nákladní auto, ty já na svoji flétnu vykouzlit nedovedu..." vysvětloval po pravdě a lidičkám to nešlo pod fousy.

„Do bublajícího potůčku se neobléknu!"

„Kde se hrabe zpěv ptáků na hokej v televizi!"

„Copak mi šumění lesa řekne, kolik je hodin?"

„Na letním vánku cihly neodvezu!" hudrali a hudrali, až někdo z nich znovu vykřikl: „Ten chlapík, lidičky, ten chlapík není žádný kouzelník!"

A lidičky se jeden po druhém obraceli k flétnistovi zády:

„Že se nestydíte!"

„Vy podvodníku jeden!"

A šli pak každý svou cestou.

Na hlavní třídě jsme zůstali zase jen my: pán s flétnou, Kateřina a já. A nad námi skřivánek...

Co ten si asi o tom všem myslel?

(Skřivánek z flétny)

O sněžence a sněhu

JAN VLADISLAV

Všechny věci už měly svoji barvu, vyprávěl vítr růži pátý večer, jen sníh ne. Hlína byla hnědá, tráva byla zelená, růže byla červená, obloha modrá a slunce na ní zlaté, ale na sníh žádná barva nezbyla. Chudáček sníh se rozhodl, že půjde a někoho o trochu barvy poprosí.

Nejdřív poprosil hlínu:

„Hlino, dej mi trochu své hnědé barvy!"

Ale hlína spala a neodpověděla.

Potom šel sníh k trávě:

„Trávo, dej mi trochu své zelené barvy!"

Ale tráva byla lakomá a dělala, že neslyší.

A tak šel sníh dál a poprosil růži:

„Růžičko, dej mi trochu své červené barvy!"

Ale růže byla pyšná a odvrátila hlavu.

A tak šel sníh dál a zavolal na oblohu:

„Obloho, dej mi trochu své modré barvy!"

Ale obloha byla daleko a sníh ani neslyšela.

A tak musil prosit dál a zavolal na slunce:

„Sluníčko, dej mi trochu své zlaté barvy!"

Ale sluníčko utíkalo pořád po nebi a v samém spěchu nemělo kdy odpovědět.

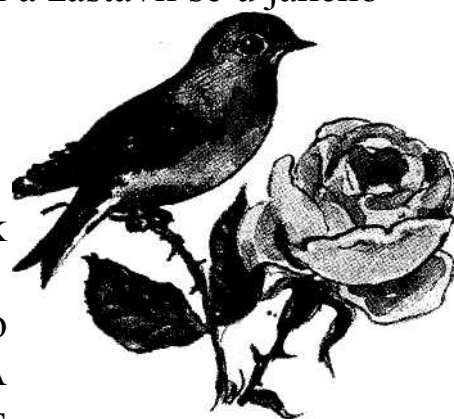
A tak musil chudáček sníh jít s prosíkem dál a zastavil se u jakéhosi skromného bílého kvítku pod lesem.

„Bílý kvítku, dej mi trochu své pěkné barvy!"

A milý kvítek odpověděl:

„Proč by ne, sněhu, vezmi si jí, kolik chceš!"

A tak si sníh vzal od kvítku trochu jeho barvy a od té chvíle je až dodnes bílý. A skromný kvítek pod lesem, ten se až dodnes jmenuje sněženka a je to jediný květ, kterému sníh neublíží.



ČERNÝ

(Co vyprávěl vítr bílé růži)

Ivan Vyskočil

JAK A KUDY DO KRAJINY SNŮ

Nejlépe a nejčastěji cestujeme do Krajiny snů v dopravním prostředku zvaném lože nebo prostě postel. I když postel bývá leckdy úzká, je nejrozšířenějším dopravním prostředkem pro cesty do Krajiny snů.

Zpravidla cestujeme v loži vleže a v cestovním úboru zvaném pyžamo nebo noční košile.

Do postele zalehneme a přikryjeme se. Tím postel nastartujeme.

Když se patřičně zahřejeme, zakutíme, jsme tedy v Hajanech-Kutích. Hajany-Kutě, toť první větší a významné spočinutí na naší cestě. Leží tam, kde se Bdělinka vlévá do Spanice.

A jsme-li už tady, zajisté si nenecháme ujít příležitost k prohlídce pamětihodností.

Náměstí vévodí pomník místního rodáka, světoznámého vynálezce postele. Je to vrcholné dílo hajanokut'ovského šláfroku, sochaře Maria Cecila Zaspaloniho.

Dílo zachycuje vynálezce postele v posteli nadpostelové velikosti, přikrytého peřinou nadpeřinové velikosti. A zachycuje ho právě ve chvíli, kdy má peřinu přetaženou přes hlavu a je zcela pod peřinou, takže dosud nikdo neví, jak vynálezce postele vypadal a kdo to vlastně je.

Zpod peřiny vykukuje jen chodidlo vynálezcovy pravé nohy v nadchodidlové velikosti, jehož prsty míří k radnici.

Naproti radnici se nalézá starobylá hajanokut'ovská zaspavárna, na jejímž průčelí nad vchodem se stkví hajanokut'ovské heslo „Spěme dál!“.

V prvním patře zaspavárny je umístěna proslulá galerie portrétů těch, kdo se nejvíc zasloužili o to, aby lidstvo spalo. Vedle portrétů výrobců prášků na spaní, skladatelů ukolébavek, chův a hypnotizérů jsou zde ještě portréty mnoha dalších.

Ale my už musíme spět vpřed na Dřímánky.

Držíme se hlavní cesty a neodbočíme vpravo ani vlevo, byť by se nám odbočky jevily jako nadjížd'ky!

Kdybychom odbočili vpravo, dostali bychom se do Vzbužan, Vstávalovic a Bdělce!

Kdybychom odbočili vlevo, dotrmáceli bychom se do strašného zapadákovy Převalován a Strastice nad Nespávkou.

My proto neodbočíme vpravo ani vlevo a cesta na Dřímánky nám příjemně ubíhá.

Zanedlouho vjedeme do rozlehlých Zavřiočkovských lesů, v nichž leží osady Chrupka a Chrupáně.

Z Chrupáně můžeme pokračovat po hlavní cestě přímo do Limbu, nebo se můžeme dát po cestě turistické a vyhlídkové přes vrch Dadák ke zřícenině hradu Chrápec, někdejšího sídla dřímavého rytíře Herberta Chrápa z Pilořezí a Chrčan. Odtud pak dál po čekuládové značce na Dudkovské Spáče a Limb.

Někdy se také říká Lázně nebo Kúpele Limb.

Toto je cesta pro cestování v posteli.

Přijde-li však na nás cestování někde jinde než v posteli, třeba ve škole, na návštěvě, ve vlaku, v autobuse, jak to nejednou chodí, zkrátka když nemůžeme do Hajan-Kutí, pak většinou cestujeme po cestách a cestičkách vedlejších. Přes Špačkotluky, přes Dalsidvacetice na Dáchov, přes Klimbán na Dřímánky a dál do Limbu.

A tam a dál všude kolem už je Krajina snů.

TAKŽ ETEDYŠ ŤAST NOUC ESTU ANAS HLEDÁ NOUV
KRA JI NĚS NŮ!

(Malý Alenáš)

Jiří Žáček

ZAČÍNÁ SE OD PEPANA



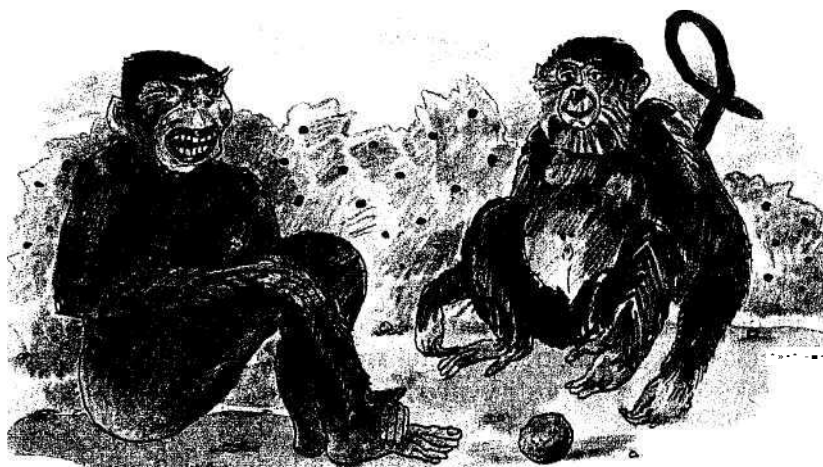
Starí pamětníci říkávají: Začíná se od Adama, ale aby bylo jasno, první člověk na Zemi nebyl žádný Adam, nýbrž Pepan, který založil lidský rod a z pilnosti vymyslel hromadu užitečných vynálezů, jako třeba kšandy, trakař, postel, fotbal, umění a vyhlídkové lety.

Zpočátku ovšem byla Země nesličná a pustá, nikde ani živáčka, až si Matka Příroda řekla: Takhle už to dál nejde, to bych se brzy ukousala nudou, a začala z dlouhé chvíle vymýšlet všelijaké tvory a netvory, stvořeníčka a potvůrky, obludy a zvířata, například trilobity a medúzy, měkkýše, koryše, sumýše a trubýše, hlavonožce a ploutvonožce, mlže a plže, raky a draky, losy a lososy, soby a soboly, bobry a kobry, plotice a ploštice, rorýse a platýse, střevle a střevlíky, tučňáky a tuňáky, lišky a bazilišky, zoborožce, nosorožce, kozorožce a jednorožce, brontosaurusy a kentaury, sirény a mořské panny, až nakonec vymyslela opice.

Opice šplhaly po stromech, houpaly se zavěšené na ocasech, dováděly, škádlily se a opičily, zkrátka byla s nimi legrace, a Matka Příroda zvolala: To je ono! a libovala si, jak báječně to vymyslela.

Ale jak tak opice skotačily ve větvích, jedna z nich žuchla na zem, praštila se do hlavy a zničehonic pronesla historický výrok: Padám, tedy jsem.

Hele, ty opice, polez nahoru!, volaly na ni kamarádky opice, ale ta praštěná dole na zemi povídá: Já nejsem žádná opice, alébrž člověk, a jmenuju se Pepan. A na strom se už nevrátím, jelikož a protože nás lidi čeká skvělá budoucnost! Budeme jezdit autem a bydlet v paneláku, hrát fotbal a cestovat vesmírem, kdežto vy opice skončíte v zoologických zahradách pro pobavení a poučení lidských opičátek.



Ale jestli chcete, můžete jít se mnou, dodal Pepan velkomyslně, jenže hloupé opice si začaly ťukat na čelo a volaly: Ale to bysme musely pracovat, protože bez práce nejsou koláče, natožpak auta a paneláky a fotbal a lety do vesmíru! A to my radši zůstaneme tady na stromě a budeme si pořád jen hrát! Kdepak, tůdle, nás na práci nenachytáš, nejsme praštěný jako ty!

Vaše škoda, pravil Pepan a chtěl ještě dodat: aspoň by se vám v těch vašich makovicích rozbřesklo, ale pak jen mávl rukou a odešel hrdě do světa, kde ho čekala mnohá dobrodružství.

(Ať žije Pepan!)